

aan
College Burgemeester en
Wethouders

van / doorkiesnummer
M. Sanders
(070) 326 13 74

ter kennisname aan
De gemeenteraad

corsanummer
22.094321

bijlage(n)
0

datum
20 januari 2023

betreft
Plan van aanpak versterken lokale team

Samenwerken aan een veilig thuis voor iedereen

Versterken van de regionale- en lokale infrastructuur in de aanpak van
huiselijk geweld en kindermishandeling in Rijswijk.

Voor u ligt een samenvatting van het plan van aanpak om de regionale- en lokale infrastructuur in de aanpak van huiselijk geweld in Rijswijk te optimaliseren. Dit plan van aanpak is een werkdocument dat regelmatig wordt bijgewerkt zodat er goed zicht blijft op de voortgang van de maatregelen en de bereikte doelen.

In de regio Haaglanden wordt huiselijk geweld zoveel mogelijk voorkomen, zo snel mogelijk herkend, erkend en behandeld, waardoor de veiligheid duurzaam wordt geborgd. De focus ligt op preventie, het aanpakken van de oorzaken van geweld en de risicofactoren om daarmee het geweld duurzaam te stoppen. Eén van de basiselementen is het werken volgens de richtlijnen van het landelijk Kwaliteitskader, “Werken aan veiligheid voor lokale teams”.

Toezicht Sociaal Domein (TSD)

De Inspectie Toezicht Sociaal Domein onderzocht in den lande de lokale netwerken van hulpverlening aan gezinnen waarbij sprake was van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. In deze gezinnen speelden ernstige veiligheidsrisico's. Het onderzoek laat zien dat de veiligheidsrisico's van het gezin vaak uit beeld raken na overdracht van Veilig Thuis aan het lokale team. Om dit te voorkomen en gemeenten verder te helpen, ontwikkelden de VNG en het programma Geweld Hoort Nergens Thuis (GHNT) het Kwaliteitskader: “Werken aan veiligheid voor lokale wijkteams en gemeenten”. Dit kwaliteitskader met zelfscan voor het lokale team dienen als ondersteuning voor het versterken van de lokale teams op het gebied van veiligheid.

Plan van aanpak Rijswijk

Dit plan van aanpak is gebaseerd op het Kwaliteitskader “Werken aan veiligheid voor lokale (wijk)teams en gemeenten”. Het kwaliteitskader is in 2019 vastgesteld door de VNG-commissies Zorg, Jeugd en Onderwijs, en Bestuur en Veiligheid en in februari 2022 voor onbepaalde tijd verlengd. Het kwaliteitskader is opgesteld omdat TSD heeft geconstateerd dat in een aantal gemeenten nog onvoldoende wordt vormgegeven aan de wettelijke taken. In Rijswijk is de zelfscan voor het Jeugdteam en Sociaalwijkteam uitgevoerd in 2021 en in 2022, het geeft een goed beeld van

de stand van zaken. Dit plan van aanpak is een uitwerking van die zelfscan en vormt daarmee de basis voor het versterken van het Jeugdteam en Sociaalwijkteam in Rijswijk. Het plan beschrijft de stappen naar een multidisciplinaire aanpak van meervoudige en complexe vormen van kindermishandeling, huiselijk geweld en seksueel geweld door bijvoorbeeld de inzet van de methodes Gefaseerd samenwerken voor veiligheid (STOP), Beter Samenspel, Intensive Casemanagement (ICM) en trauma- en stress sensitief werken. Ook sluit het plan aan op het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Uitgangspunt van het toekomstscenario is dat het lokale team om de kinderen en de volwassenen van het gezin/huishouden staan. Het lokale team verleent hulp, zo nodig met ondersteuning van een Regionale Veiligheidsteam. De verwachting is dat dit toekomstscenario kind- en gezinsbescherming per 2025 in zal gaan. Dit plan van aanpak is nadrukkelijk een werkdocument dat in de tijd en bij voortschrijdend inzicht waar nodig wordt aangepast, uiteraard in nauwe afstemming met de betrokkenen.

Financiën

Voor de uitvoering van dit plan zijn DUVO middelen gereserveerd in de begroting van Veilig Thuis met als doel de lokale teams te versterken in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Vanuit het innovatiefonds is € 51.000,- beschikbaar gesteld voor Beter Samenspel.

Jaar	Omschrijving	Inkomsten	Uitgaven
2021	Versterken lokale team (DUVO Veilig Thuis)	€ 75.158,-	€ 75.158,- inhuur van een kwaliteitscoach
	Uitvoeringsprogramma Huiselijk geweld (STOP- ICM-Trauma sensitief werken en Versterken lokale team)		€ 16.529,- (0,30 cent per inwoner)
2022	1. Versterken lokale team (DUVO Veilig Thuis)	€ 22.985,-	€ 22.985,- inhuur kwaliteitscoach
	2. Innovatiefonds Beter Samenspel	€51.000,-	Beter Samenspel, risico-taxatie-instrumenten, genogram, ontwikkelgroep en tijdelijk extra fte.
	3. Uitvoeringsprogramma Huiselijk geweld (STOP- ICM-Trauma sensitief werken en Versterken lokale team)		+/- € 16.529,- (0,30 cent per inwoner)
	4. Opleiden 4 aandachtsfunctionarissen HG		€ 2.700,-

2023	Versterken lokale team (DUVO Veilig Thuis) Uitvoeringsprogramma Huiselijk geweld (STOP- ICM-Trauma sensitief werken en Versterken lokale team)	€ 22.985,-	+/- € 16.529,- (0,30 cent per inwoner)
------	---	------------	---

Brede implementatie

Met dit plan van aanpak streven we naar een stevige inbedding van de aanpak huiselijk geweld binnen de gemeente en specifiek bij het Jeugdteam, Sociaalwijkteam, WMO en FSP. Het sluit aan bij het coalitieakkoord Rijswijkse Koers, het strategisch veiligheidsbeleid 2022-2025, bij de regiovisie jeugdhulp, regiovisie Huiselijk geweld, kadernota Samen Kans- Rijk Rijswijk en de ontwikkeling naar het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.

Belangrijkste verbetermaatregelen

Rijswijkse aanpak ouderenmishandeling

Ouderenmishandeling is een verborgen en complex probleem. Uit onderzoek van Regioplan blijkt dat landelijk 1 op de 20 ouderen ooit in hun leven te maken krijgt met ouderenmishandeling. Er wordt geschat dat ouderenmishandeling meer voorkomt dan in de praktijk gesignaleerd wordt. Om deze vorm van huiselijk geweld beter te kunnen signaleren, aanpakken en voorkomen, is een Rijswijkse aanpak Ouderenmishandeling gemaakt. Onderdeel van deze aanpak is de Lokale Alliantie Financieel Veilig Ouder Worden. Een lokale alliantie is een netwerk van private en publieke partijen die hun kennis over financieel misbruik van ouderen delen en bundelen. Binnen de lokale alliantie ontstaan zogenoemde 'korte lijntjes'. De belangrijkste functie van de alliantie is de netwerkfunctie, waardoor professionals elkaar snel weten te vinden. Daarnaast wordt binnen de alliantie kennis gedeeld, casuïstiek besproken en worden preventieve activiteiten georganiseerd. Zowel voor inwoners op het gebied van voorlichting, als voor professionals op het gebied van kennisdeling.

Opleiden van aandachtfunctionarissen Huiselijk geweld en Kindermishandeling

In 2022 zijn vier aandachtsfunctionarissen HG opgeleid, met het aandachtsgebied kindermishandeling of ouderenmishandeling. De hoofdtak van de aandachtsfunctionaris is de kennis bij medewerkers te vergroten en te leren werken volgens de stappen van de meldcode. We maken onderscheid tussen een indirecte aandachtsfunctionaris (iAF) en een directe aandachtsfunctionaris (dAF).

De deskundigheid van de indirecte aandachtsfunctionaris richt zich specifiek op de brede gemeentelijke organisatie en werkt afdelingsoverstijgend. De directe aandachtsfunctionaris richt zich specifiek op het adviseren en begeleiden van collega's bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling, dan wel ouderenmishandeling.

MDA++

De werkwijze van MDA++ is geïmplementeerd. MDA++ is een multidisciplinaire aanpak gericht op het zorgen voor een veiligere situatie bij zeer ernstige en complexe, terugkerende gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

ICM

We zijn in 2022 gestart met de inzet van Intensief Casemanagement, een interventie om betrokkenen op zeer intensieve wijze te begeleiden en geweld duurzaam te stoppen. ICM is bij uitstek geschikt voor huishoudens waarbij eerdere meldingen van huiselijk geweld of kindermishandeling bekend zijn, het risico van escalatie of herhaling van geweld hoog wordt ingeschat en/of eerdere, reguliere hulpverlening gericht op de aanpak van huiselijk geweld is vastgelopen. Het inzetten van ICM is vooral effectief om in te zetten bij crisis waaronder een tijdelijk huisverbod.

Beter Samenspel en STOP

Halverwege 2022 zijn medewerkers uit het jeugdteam en sociaalwijkteam samen met medewerkers van de Gecertificeerde Instellingen (JB West, Wiliam Schrikker en Leger des Heils) begonnen aan een geïntegreerde training van Beter Samenspel en STOP gericht op het samenwerken aan veiligheid. De professionals van het jeugd- en sociaalwijkteam en de GI's werken in een vroeg stadium intensief samen in die gezinnen waar sprake is van onveiligheid.

Afgeronde maatregelen

Het Jeugdteam en Sociaalwijkteam hebben al veel bereikt in 2021 en 2022, hieronder staan de afgeronde maatregelen tot en met 25-11-2022.

- Realiseren van een dekkende lokale infrastructuur en aanpak huiselijk geweld casuïstiek. Het actuele overzicht van lokale inrichting van overlegstructuren is beschikbaar.
- Jaarlijks wordt de zelfscan uitgevoerd, dit is geborgd in werkafspraken.
- Het plan van aanpak rondom ouderenmishandeling is uitgewerkt.
- De alliantie tegen financieel misbruik bij ouderen is opgericht en actief.
- Evaluatiemomenten zijn structureel ingeregeld met Veilig Thuis om de samenwerkingsafspraken te bespreken en eventueel bij te stellen.
- De meldcode wordt jaarlijks besproken in de teamvergadering van de lokale teams, dit opgenomen in de werkafspraken.
- De consultants hebben inzicht in trajecten die ingezet kunnen worden als het om (on) veiligheid gaat en er is duidelijkheid over rol- en taakverdeling.
- De netwerkpartners hebben een verbeterde (interne) samenwerking ten behoeve van het 1 Gezin 1 Plan 1 Regisseur en er is duidelijkheid over de wijze van regievoeren.
- De gemeente heeft aanbod huishoudens zonder motivatie.
- De samenwerkingsafspraken met Veilig Thuis zijn nader uitgewerkt en concreet gemaakt.
- De werkwijzen ICM, MDA++ en Beter Samenspel zijn verwerkt in de werkprocessen van het lokale team.